

T.C.
İSTANBUL
9. AĞIR CEZA MAHKEMESİ
(CMK. 250. MADDESİ İLE GÖREVLİ)

DEĞİŞİK İŞ KARAR

DEĞİŞİK İŞ NO : 2010/757
SORUŞTURMA NO : 2010/185

HAKİM : YILMAZ ALP 35830
KATİP : MUTLU AŞCI 127998

İstanbul C.Başsavcılığının 2010/185 soruşturma sayılı dosyası ile ilgili olarak ; şüpheli **Mümtaz CAN** müdafii Av. Erhan ERGUN 11.06.2010 havale tarihli, şüpheliler **Behzat BALTA** ve **Tuncay ÇAKAN** müdafii Av. Salim ŞEN 08.06.2010 havale tarihli 2 ayrı dilekçeleri ile, şüpheli **Mehmet Kaya VAROL** müdafii Av. Ahmet KOÇ ve Av. Muzaffer DEGİRMENCI 12.06.2010 havale tarihli, şüpheliler **Emin KÜÇÜKKILIÇ**, **Halil KALKANLI** müdafileri Av. Mustafa KAVAKLIOĞLU, Av. Deniz ÇİL ve Av. Ali KAMBUROĞLU 11.06.2010 havale tarihli, şüpheli **İzzet OCAK** müdafileri Av. Burçin HEKİMOĞLU ve Av. İrem HEKİMOĞLU 08.06.2010 havale tarihli, şüpheli **Recep YILDIZ** müdafii Av. M.Murat BAYRAM 09.06.2010 havale tarihli, şüpheli **Murat ÖZÇELİK** müdafii Av. Ayla YEŞİLİRMAK 11.06.2010 havale tarihli, şüpheli **Suat AYTIN** müdafileri Av. Mahmut Küçük & Av. Muammer KÜÇÜK ve Av.Mehmet SARIAL 09.06.2010 havale tarihli, şüpheli **Ali İhsan ÇUHADAROĞLU** müdafii Av. Kemal Yener SARAÇOĞLU 09.06.2010 havale tarihli, şüpheli **Şükrü SARIŞIK** müdafii Av. Osman TOPÇU 09.06.2010 havale tarihli dilekçeleri ile şüphelilerin tahliyelerini talep etmiş oldukları İstanbul C.Başsavcılığınca tahliye taleplerinin reddine karar verilmesine ilişkin mütala ile birlikte, mahkememize dosyaların gönderilmiş olduğu anlaşıldı.

Soruşturma dosyası incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

CMK 100 madde gereğince tutuklama bir tedbirdir, CMK.nun 100/1. maddesinde ; "Kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olguların ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebileceği; işin önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile ölçülü olmaması halinde, tutuklama kararı verilemeyeceği" hükmüne bağlanmıştır.

CMK.nun 100/2. maddesinde ise tutuklama nedenlerinin hangi hallerde var sayılacağı düzenlenmiştir. Buna göre; "Şüpheli veya sanığın kaçması, saklanması veya kaçacağı şüphesini uyandıran somut olgular varsa ve şüpheli veya sanığın davranışları; delilleri yok etme, gizleme veya değiştirme veya tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılması girişiminde bulunma hususlarında kuvvetli şüphe oluşturunca ancak bu hallerde bir tutuklama nedeni var sayılabileceği" kabul edilmiştir.

CMK 100/3 maddesinde tutuklama nedeninin varsayılabileceği suçlar tahdidi olarak sayılmıştır.

Şüpheliler yönünden ise ; dosyada mevcut deliller kapsamında CMK 100/2 maddesinde belirtilen tutuklama nedenleri mevcut değildir.Şüphelilerin soruşturma aşamasındaki davranışları, sosyal statü ve konumlarına göre kaçma olasılıklarının bulunmadığı, delillerin toplanmış olması itibarıyla delillerin yok edilmesi, gizlenmesi ve değiştirilmesi ile tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılması hususunda kuvvetli şüphe bulunmamaktadır. Ayrıca dosyada mevcut bilirkişi raporları arasındaki çelişkinin giderilmesi amacıyla alınan 16.06.2010 tarihli TUBİTAK bilirkişi raporu, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının 02.04.2010 ve 05.04.2010 tarihli yazıları, Genel Kurmay Başkanlığı'nın 22.02.2010 ve 14.04.2010 tarihli yazıları, Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın 19.04.2010 tarihli yazıları dikkate alındığında, eylemin aşamasına göre şüpheliler lehine suç vasfının değişme olasılığı da mevcuttur. Mevcut deliller doğrultusunda şüphelilerin

MA.

[Signature]

katıldıkları ya da görevlendirildikleri balyoz seminer planında, yapılması planlanan eylemlerin icra hareketlerinin gerçekleştirildiğine ilişkin somut olgular bulunmamaktadır. Bu durumda şüpheliler hakkında TCK'nın 316. maddesinin uygulanması söz konusu olabilecektir ve suç için anlaşma olarak düzenlenen suç CMK 100/3 maddesinde sayılan tutuklama nedeninin varsayılacağı suçlardan da değildir.

2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 2. maddesinde "... Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı başlangıçta belirlenen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir." denilerek devletin nitelikleri belirlenmiştir. Hukuk devleti Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan herkese hukukun eşit olarak uygulanması anlamı taşır ve bu husus Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 10. maddesinde kanun önünde eşitlik başlığı altında düzenlenmiş olup, "... Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep vb. sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadır." şeklinde eşitlik ilkesinin içeriği açıklanmıştır. Aynı dosya kapsamındaki soruşturma aşamaları göz önüne alındığında aynı suç isnadıyla soruşturulan bir kısım şüpheliler gözaltı süresi sonunda tutuklanmış, bir kısım şüpheliler ise göz altına alınmadan sorgu talebi ile nöbetçi hakimliğe dahi sevk edilmeden serbest bırakılmışlardır. Dosyadaki tüm şüpheliler 5-7 Mart 2003 tarihlerinde yapılan balyoz hareket plan seminerine katılan veya olasılığı en yüksek tehlike senaryosu olarak isimlendirilmiş çalışma sırasında, seminere katılmamış olmakla birlikte görevlendirilmiş kişilerdir ve Türkiye Cumhuriyeti yürütme organını cebren iskat ve vazife görmekten cebren men etmeye teşebbüs etmek suçundan TCK 312 madde gereğince soruşturulup tutuklandıkları, şüpheli Mümtaz CAN'ın ise TCK 314 maddesinden silahlı örgüt üyesi suçlaması ile tutuklanıp soruşturmaya devam edildiği anlaşılmıştır. Verilen tutuklama kararlarından sonra devam eden soruşturma kapsamında aynı eylem nedeniyle şüpheli olan bir çok kişi bizzat İstanbul C. Başsavcılığınca (CMK 250 maddeyle yetkili) bir kısım şüpheliler ise talimat yoluyla ifadeleri alındıktan sonra, C. Savcılığınca serbest bırakıldıkları, tüm dosya kapsamından anlaşılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini onaylamış ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yargı yetkisini tanımış ve bu husus Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 90. maddesiyle kabul edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 90/son maddesinde usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası anlaşmalarla kanunların aynı konuda, farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası anlaşma hükümlerinin esas alınacağı belirtilmiştir.

AIHM in 1996/33977 sayılı Ilijkov-Bulgaristan davasında mahkeme; "Şüphelinin üzerine atılı suçu işlediğine yönelik makul şüphenin varlığı, tutukluluğun devamı için olmazsa olmaz koşuldur, ama tutukluluğun belirli bir süreyi geçmesi halinde artık tek başına yeterli değildir. Mahkeme tutukluluğun devamı için diğer yasal gerekçelerin varlığını da aramalıdır. Bu koşul yasal gerekçelerin varlığı halinde de soruşturmanın yürütülmesinde özel bir ihtimam / titizliğin var olup olmadığı da AIHM tarafından araştırılmaktadır. Tutukluluğun devamı için somut olguların varlığı, inandırıcı ve bireysel özgürlüklere saygı ilkesini ortadan kaldıracak şekilde ortaya konmalıdır. Burada somut olguların ispatı ulusal yargı organlarında yerine getirilmelidir. Aksi durum sözleşmenin 5. maddesindeki ispat hükmünün yer değiştirilmesine ve tutuklamanın belirli sayıda ve son derece sınırlı koşullarda uygulanabileceğine ilişkin hükmün ihlali sonucunu doğurur. Sadece yasal ya da farazi çıkarımlar tutukluluğun devamı için yeterli değildir.", denilerek tutukluluğu haklı kılacak nedenler, gerekçeler açıklanmış ve aynı kararda Clooth-Belçika, Müller-Fransa, Labita-İtalya davalarına atıflar yapılmıştır.

CMK 109/1 maddesinde "100. maddede belirtilen tutuklama sebeplerinin varlığı halinde üst sınırı 3 yıl veya daha az hapis cezası gerektiren bir suç sebebiyle yürütülen soruşturmada, şüphelinin soruşturması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilebileceği" belirtilip 109/3 maddesinde adli kontrole konu olabilecek yükümlülüklerin açıklandığı, 109/3-a maddesinde yurt dışında çıkamama ve f fıkrasında şüphelinin parasal durumu göz önünde bulundurularak miktarı ve bir defada veya birden çok ödeme süreleri, C. Savcısının isteği üzerine hakimce belirlenecek bir güvence miktarını yatırmak şeklinde düzenleme bulunduğu, 109/4 maddesinde ise şüphelinin 3. fıkranın a ve f bentlerinde yazılı yükümlülüklerle tabi tutulması bakımından 1. fıkrada belirtilen süre sınırının dikkate alınmayacağı açıklanmıştır.

CMK 100/1-son cümle ve 109. maddeleri birlikte değerlendirildiğinde işin önemi, verilmesi beklenen ceza, delil durumu, tutuklulukta geçen süre ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 13. maddesinde gösterilen ölçülülük ilkesi dikkate alındığında CMK 109/1-3-a-4 maddesi gereğince şüphelilerin yurt dışına çıkış yasağı konularak adli kontrol altına alınmalarının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti 1982 Anayasasının 2-10-13-90 maddeleri, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları, CMK 100,109 maddelerinin amaç ve içeriklerine uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

Tüm soruşturma evrakı ve yukarıda belirtilen gerekçeler doğrultusunda; şüphelilerin tutuksuz yargılanmalarının, yargılamanın amacına ulaşmasına engel olmayacağı, tutuklamanın bir tedbir olma niteliği, şüphelilerin tutuklulukta geçirdiği süreler de dikkate alındığında, şüpheliler müdafilerinin tahliye taleplerinin kabulüne, yurt dışına çıkış yasağı konularak Adli Kontrol altına alınmalarına karar verilmiş ve aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM / Anlatılan Nedenlerle ;

Şüpheliler müdafilerinin tahliye taleplerinin KABULÜ ile Mümtaz CAN, Behzat BALTA, Tunçay ÇAKAN, Mehmet Kaya VAROL, Emin KÜÇÜKKILIÇ, Halil KALKANLI, İzzet OCAK, Recep YILDIZ, Murat ÖZÇELİK, Suat AYTIN, Ali İhsan ÇUHADAROĞLU, Şükrü SARIŞIK'ın TAHLİYELERİNE,

Tüm şüphelilerin CMK 109/1-3-a maddesi gereğince YURT DIŞINA ÇIKIŞ YASAĞI konulmak suretiyle ADLİ KONTROL ALTINA ALINMALARINA,

Kararın şüpheli müdafilerine C.Savcılığı tarafından tebliğine,

Soruşturma dosyasının C.Savcılığına iadesine,

Evrak üzerinde yapılan inceleme sonucu tebliğinden itibaren 7 gün içinde İstanbul 9 Ağır Ceza Mahkemesine verilecek dilekçe ile itiraz yolu açık olmak üzere karar verildi. 22.06.2010

Katip 127998

T.C.
İSTANBUL
CUMHURİYET BAŞSAVCI LIĞI
(CMK 250. M. Y.)
MUHABERE
BİREK

2010/185 Soruşturma

Gereği için;

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Pasaport Sube Müdürlüğü'ne 22.06.2010

